

Uzaq sahil, yaxın ölkə

Azərbaycan-Vyetnam əməkdaşlığının perspektivləri genişdir

Bir zamanlar uzaq və fərqli iki dövlət olan Azərbaycanla Vyetnam indi bir-birinin üfüqlərinə baxaraq dənizlər və dağlar aşaraq iqtisadi körpü qururlar. Azərbaycanın zəngin torpaqları ilə Vyetnamın əzəmətli çölləri hər ikisinin ehtiyacı olan qarşılıqlı əlaqələri qurmaqda önəmli rol oynayır. Bu əlaqələr həm tarixin mirasını, həm də gələcəyin perspektivini özündə daşıyır.

Sovetlər dönməndə Azərbaycan SSR ilə Vyetnam arasında iqtisadi əməkdaşlıq yüksək səviyyəyə çatmışdı. 1959-cu ildə Vyetnam Demokratik Respublikasının Prezidenti Ho Şi Min Azərbaycan SSR-ə səfər etmişdi. Sonralar - 1983-cü ildə isə SSRİ Nazirlər Soveti sədrinin birinci müavini Heydər Əliyev Vyetnamda səfərdə olmuşdu. Təbii ki, bu səfər o zaman iki dövlət arasında iqtisadi əməkdaşlığın genişlənməsinə təsirsiz ötüşməmişdi. SSRİ-nin dağılmasından sonra isə Azərbaycanla Vyetnam arasında əlaqələr yeni mərhələyə qədəm qoyaraq, iqtisadi və siyasi reallıqlara uyğun inkişaf etməyə başlamışdır. Bu əlaqələr enerji, kənd təsərrüfatı, ticarət və investisiya sahələrində özünü göstərir.

Bu gün Azərbaycan və Vyetnam arasında iqtisadi, o cümlədən ticarət əlaqələri var. Doğrudur, Azərbaycan Vyetnamın əsas ticarət tərəfdaşlarından deyil. Amma tərəflərin bir-birinə artan marağı və ticarət imkanları nəticəsində Azərbaycan Vyetnamda neft məhsulları ilə yanaşı, meyvə-tərəvəz, xüsusən quru meyvələr ixrac edir. Azərbaycan isə Vyetnamdan, əsasən, elektronika, maşın avadanlıqları, tekstil və digər sənaye malları alır. Vyetnamın məşhur məhsullarından biri sayılan düyü və digər kənd təsərrüfatı məhsulları ölkəmizin alış-veriş mərkəzlərindəki pıştaxtalardan əskik olmur. Prezident İlham Əliyev bu günlər "Vietnam News Agency" agentliyinə verdiyi müsahibəsində deyib: "Azərbaycan Vyetnamla iqtisadi və ticari əlaqələrin inkişafına böyük əhəmiyyət verir. 2024-cü ildə iki ölkə arasında əmtəə dövriyyəsinin həcmi 223,93 milyon ABŞ dolları olub. Sözsüz ki, bizim bu göstəricini gələcəkdə də artırmaq üçün potensialımız mövcuddur. Ölkələrimiz neft sahəsində də qarşılıqlı fəaliyyət göstərir. 2019-cu ildə Vyetnamın "Binh Son Refinery and Petrochemical Company" ilə SOCAR arasında müqavilə imzalanıb. Neft sahəsində əməkdaşlığımız möhkəm tarixi təmələ əsaslanır - çünki Azərbaycan mütəxəssisləri Vyetnamın neft sənayesinin yaradılmasında və inkişafında əsas rol oynayılar".

Dövlət başçısının 2014-cü ildə Vyetnamda dövlət səfəri Azərbaycan ilə Vyetnam arasında ikitərəfli əlaqələrin inkişafında mühüm bir mərhələ olmuşdur. Bu səfər yalnız iki ölkə arasındakı diplomatik və iqtisadi əlaqələrin gücləndirilməsinə

deyil, həm də Cənubi Asiya ilə Cənubi Qafqaz arasında yeni əməkdaşlıq yollarının açılmasına imkan yaratmışdır. Bir il sonra Vyetnam Sosialist Respublikasının Prezidenti Çionq Tan Şanqın Azərbaycana rəsmi səfəri isə iki dövlət arasında münasibətlərdə yeni səhifə açmışdır. Səfər çərçivəsində ilk dəfə Azərbaycan-Vyetnam biznes-forumunun keçirilməsi ölkələr arasında iqtisadi əlaqələrin inkişafını təşviq etmək və hər iki ölkənin iş adamlarına qarşılıqlı faydalı investisiya və ticarət imkanları təqdim etmək məqsədini daşımışdır. Ticarət mübadiləsinin artırılması, birgə biznes layihələrinin həyata keçirilməsi və sərmayə qoyuluşu məsələləri forumun əsas mövzularından biri olmuşdur.

İki həftə öncə Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla xanım Əliyevanın Vyetnama səfəri də ölkələrimiz arasında əlaqələrin dərinləşdirilməsi, mədəniyyət, təhsil, humanitar sahələrdə əməkdaşlığın inkişafı və qarşılıqlı anlayışın artırılması baxımından böyük əhəmiyyət kəsb edir. Bu səfər Heydər Əliyev Fondunun missiyasına uyğun olaraq humanitar əlaqələri gücləndirmək, tərəfdaşlıq və dialoq yaratmaq məqsədi güdürdü. "Heydər Əliyev Fondunun vitse-prezidenti Leyla Əliyeva ölkənimizə səfəri çərçivəsində vitse-prezident Vo Ti An Suan, Vyetnam Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsi Baş katibinin xanımı No Fon Li, yaradıcılıq sənayesinin nümayəndələri, Hanoy Ticarət və Turizm Kollecinin rəhbərləri, həmçinin Azərbaycanda təhsil almış vyetnamlı məzunlarla görüşüb. Görüş çərçivəsində Hanoy Ticarət və Turizm Kollecinə Heydər Əliyev Fondunun maliyyə dəstəyi ilə bağlı sertifikat təqdim edilib", - deyə Prezident İlham Əliyev "Vietnam News Agency" agentliyinə verdiyi müsahibədə vurğulayıb.

İki ölkə arasında əlaqələrin perspektivlərindən biri də turizmdir. Azərbaycanla Vyetnam arasında birbaşa hava əlaqəsinin yaradılması turizm proqramlarının inkişafı ilə paralel iki ölkənin vətəndaşlarının bir-birinin mədəniyyətinə və tarixinə marağının artmasına kömək edəcək. Azərbaycan və Vyet-

nam ayrı-ayrılıqda özünəməxsus turizm potensialına malik ölkələrdir. Vyetnam gözəl və zəngin təbiəti ilə məşhurdur. Dağlıq ərazilər, çimərliklər, tarixi abidələr və şəhər mədəniyyəti ilə turistləri cəlb edir. Azərbaycan isə dünyada tarixi abidələri, Xəzər dənizinin sahilindəki kurortları, təbii gözəllikləri və zəngin mədəni irsi ilə tanınır.

Vyetnam Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin baş katibi To Lam Azərbaycan Respublikasına dövlət səfərinə gəlib. Vyetnam Azərbaycan üçün Asiya bazarlarına çıxmaq, ticarət əlaqələrini genişləndirmək və strateji əhəmiyyətli bölgələrdə mövqeyini gücləndirmək baxımından önəmli bir tərəfdaş olduğu üçün bu səfərin ikitərəfli münasibətlərin dərinləşməsi istiqamətində böyük əhəmiyyəti var. Bu səbəbdən Vyetnam liderinin Azərbaycana səfərini ölkələrimiz arasındakı münasibətlərdə yeni bir mərhələ kimi dəyərləndirmək olar. Dövlətimizin başçısı məlum müsahibəsində səfərlə bağlı fikirlərini belə bölüşüb: "Səfər proqramına ikitərəfli gündəliyin əsas aspektlərini əhatə edən məsələlərin geniş dairəsi daxildir. Bu, aktual mövzulara dair hərtərəfli fikir mübadiləsi aparmağa, yanaşmaları razılaşdırmağa və gələcəkdə qarşılıqlı fəaliyyətin perspektiv istiqamətlərini müəyyənləşdirməyə imkan verəcək. Siyasi dialoqa, iqtisadi-ticari əlaqələrə, həmçinin humanitar və mədəni mübadiləyə xüsusi diqqət yetiriləcək. İnənəm ki, cənab Lamin səfəri daha fəal əməkdaşlığa mühüm təkan olacaq. Azərbaycanla Vyetnam arasında münasibətlərin dostluq və qarşılıqlı hörmət ruhunda inkişafı üçün yeni üfüqlər açacaq".

Göründüyü kimi, To Lamin Azərbaycana səfəri diplomatik əlaqələri inkişaf etdirməklə yanaşı, hər iki ölkənin gələcəkdə iqtisadi, mədəni sahələrdə birgə əməkdaşlığını daha yüksək səviyyəyə çatdırmaq məqsədi güdür. Bu cür səfərlər həmçinin regional və beynəlxalq məsələlərdə ölkələrimiz arasındakı əməkdaşlığı daha da dərinləşdirir.

Züleyxa ƏLİYEVA,
"Azərbaycan"